

De Ineenstorting van het Oekraïne-verhaal: Europa's Paniek en de Geopolitieke Realiteit

Door Frank , 30 juli 2026

De Ineenstorting van het Oekraïne-verhaal: Europa's Paniek en de Geopolitieke Realiteit

Door Frank Dumon

Als waarnemer van de geopolitieke verschuivingen die ons continent al decennia in hun greep houden, is het soms noodzakelijk om even te ontsnappen aan de oorverdovende lawine van westerse mainstream-propaganda. In een recent, uiterst verhelderend gesprek op YouTube brachten Pascal Lottaz en Ian Proud, een voormalig Brits diplomaat met uitgebreide ervaring in Rusland, een analyse die zeldzaam is in de hedendaagse publieke debatcultuur. Hun dialoog ontleedt niet alleen de tactische wanhoopszetten van het Oekraïense regime, maar legt ook de vinger op de zere plek van een Europa dat verstrikt raakt in zijn eigen bureaucratische en militaristische valkuilen. Wat volgt, is een diepgaande, contextuele weergave en analyse van dit gesprek, vertaald en bewerkt voor de Nederlandse lezer die waarde hecht aan nuance, historische diepgang en een kritische blik op de huidige koers van het Westen.

De Illusie van de Oekraïense Overwinning en de Vertwijfelde Escalatie

De kern van het huidige conflict wordt in het Westen steevast voorgesteld als een heldhaftige strijd van democratie tegen autocratie. De realiteit, zoals Ian Proud scherp observeert, is echter een stuk grimmiger en complexer. Volodymyr Zelenski bevindt zich in een strategische doodlopende straat. Zijn voornaamste doelwit lijkt niet langer het welzijn van het Oekraïense volk te zijn, maar het in stand houden van de Amerikaanse betrokkenheid bij het conflict, en in het bijzonder het behouden van de steun van figuren als Donald Trump. Omdat de oorlog Oekraïne intern verscheurt en de bevolking steeds meer weerstand biedt tegen een eindeloze strijd, hanteert Zelenski een gevaarlijke strategie: het openen van een tweede front of het provoceren van bredere conflicten om de aandacht af te leiden en de militaire hulp te garanderen.

Een recent voorbeeld hiervan is de aanval op een Iraans vrachtschip in de Kaspische Zee. Deze actie is een duidelijke, zij het riskante, knipoog naar Trump, bedoeld om te laten zien dat Oekraïne bereid is mee te werken aan de maximale druk op Iran. Het risico van deze tactiek is echter enorm. Iran beschikt over geavanceerde ballistische rakettechnologie die sinds het begin van de oorlog in februari al doeltreffend is ingezet. Door Iran te provoceren, loopt Oekraïne het gevaar niet alleen onder verhoogde raketaanvallen van Rusland te komen, maar ook onder directe aanvallen van Teheran. Dit is een bijzonder zorgwekkende ontwikkeling, aangezien Oekraïne zijn vermogen om raketten te onderscheppen grotendeels heeft verloren door een tekort aan luchtafweersystemen en munitie. De steden en de burgerbevolking worden hierdoor steeds kwetsbaarder. Het is een wanhoopspoging van een leiderschap dat de belangen van de eigen bevolking ondergeschikt maakt aan het binnenhalen van meer wapens en politieke steun uit het Westen.

Deze realiteit staat in schril contrast met de berichtgeving in de westerse mainstream media. Kranten zoals **The Telegraph** in het Verenigd Koninkrijk presenteren een bijna komisch vertekend beeld, waarin Zelenski wordt neergezet als iemand die "wanhopig op zoek is naar vrede", terwijl andere leiders als warmakers worden bestempeld. Deze media zijn verzeild geraakt in een propagandacyclus die steeds wanhopiger wordt. Ze klampen zich vast aan beelden van "gebouwen die ontploffen" – zoals aanvallen op magazijnen of infrastructuur diep in Rusland – en presenteren deze als strategische overwinningen. Hoewel deze aanvallen logistieke problemen veroorzaken, negeren ze het grotere strategische plaatje: oorlogen worden gewonnen door economieën, niet door legers alleen. Rusland beschikt over de industriële basis, de economische omvang en de bevolkingsgrootte om dit conflict veel langer vol te houden dan Oekraïne, dat steeds meer afhankelijk wordt van westerse financiële injecties om überhaupt te kunnen functioneren.

De Binnenlandse Ineenstorting van Oekraïne en de Rol van het Westen

Terwijl de media zich focussen op spectaculaire explosies, zwijgen ze over de systematische ineenstorting van de Oekraïense staat. Het land is aan het leeglopen; het heeft naar schatting nog slechts twee derde van zijn volledige vooroorlogse bevolking binnen de grenzen. De demografische verhoudingen zijn ontwricht: er is nu sprake van één gepensioneerd op elke werkende persoon. De economie is volledig afhankelijk van externe hulp, en er is sprake van massale desertie en groeiend binnenlands onrust. Burgers keren zich op straat tegen rekruteringsofficieren, en de politieke situatie in Kiev is instabiel. Zelenski heeft moeite om zelfs maar basiswetgeving, zoals de begroting, door het parlement te krijgen, terwijl corruptie alomtegenwoordig blijft. De voortdurende wisseling van de minister van Defensie en het hoofd van het leger, midden in een periode waarin men beweert "militair te winnen", is een duidelijke indicatie van een dieperliggend bestuurlijk falen.

Het Westen, en met name de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk, negeert deze realiteit bewust. Zelenski brengt nauwelijks tijd door in zijn eigen land, dat onder zware raketaanvallen lijdt, maar reist liever af naar het buitenland om geld en wapens te werven. Zijn bezoek aan de Verenigde Staten, onder het mom van het bijwonen van een begrafenis van een bekende 'warmonger', is in wezen een lobbytocht om de militaire stroom van middelen in stand te houden.

Dit onthult de trieste aard van de moderne oorlogsvoering: de leiderschapskaste profiteert van de oorlogseconomie, terwijl de burgerbevolking de prijs betaalt.

Deze dynamiek wordt versterkt door de structuur van de westerse besluitvorming. In het Verenigd Koninkrijk, bijvoorbeeld, maakt het weinig uit wie er precies premier is. De nieuwe premier staat onder enorme druk om de binnenlandse agenda aan te pakken: de publieke diensten zijn verwaarloosd, de staatsschuld bedraagt 100 procent van het bnp, en de kosten van levensonderhoud stijgen exponentieel. Toch is er geen enkele poging om de link te leggen tussen deze binnenlandse ellende en het buitenlands beleid. In plaats daarvan wordt gewoon het beleid van de voorganger gekopieerd: onvoorwaardelijke steun aan Oekraïne en een pro-Israëliëse houding in het Midden-Oosten. Dit komt omdat de werkelijke macht niet bij de gekozen leiders ligt, maar bij de permanente bureaucratie – de "deep state" of de ambtenaren in grijs die het beleid bepalen en elke nieuwe politicus instrueren wat hij of zij moet zeggen. Het democratische proces is hierdoor uitgehold tot een theaterstuk, waarbij de anti-Russische en pro-oorlogs agenda onverminderd doorgaat, ongeacht de verkiezingsuitslag.

Ruslands Strategie van 'Maximale Terughoudendheid' en Wederkerigheid

Een van de meest fascinerende inzichten uit het gesprek is de analyse van de Russische strategie, die door Ian Proud terecht wordt gekarakteriseerd als een beleid van "maximale terughoudendheid" gecombineerd met strikte wederkerigheid. De westerse media portretteren Rusland vaak als een irrationele, agressieve staat, maar de Russische doctrine is juist doordrenkt van een berekenende, bijna natuurkundige logica. Proud herinnert eraan dat Vladimir Poetin tijdens het Internationaal Economisch Forum in Sint-Petersburg (rond 2016) Newtons derde wet citeerde: elke actie roept een gelijke en tegengestelde reactie op. Dit principe is hard verankerd in de Russische aanpak.

Wanneer Oekraïne een brouwerij of een militair depot in Rusland aanvalt, reageert Rusland door een vergelijkbaar of strategisch waardevoller doelwit in Oekraïne te raken, zoals een havenfaciliteit die de graanexport blokkeert en het land effectief tot een ingesloten staat maakt. Rusland escaleert niet willekeurig, maar reageert proportioneel en doelgericht. Dit roept de vraag op waarom Rusland niet verder gaat, bijvoorbeeld met aanvallen op NAVO-gebied of met meer extreme maatregelen. Het antwoord is simpel: dat is niet nodig. Rusland heeft de middelen en de industriële capaciteit om deze oorlog van uitputting op de huidige voet voort te zetten, terwijl Europa en Oekraïne langzaam maar zeker door hun middelen heen raken.

Bovendien moet Poetin een delicate balans bewaren binnen Rusland zelf. Er zijn hardliners, zoals Sergej Karaganov, die pleiten voor extremere maatregelen, zoals nucleaire dreigementen of aanvallen op NAVO-infrastructuur. Poetin gaat hier niet in mee, niet omdat hij niet zou kunnen, maar omdat hij de catastrofale risico's van een directe escalatie met de NAVO erkent en tegelijkertijd op de lange termijn hoopt op een normalisering van de relatie met Europa. Toch is het handhaven van deze hardliners in de publieke ruimte ook een strategisch hulpmiddel: het zaait angst en paniek in Europa, zonder dat Rusland daadwerkelijk tot actie overgaat. Het is een spel van psychologische afschrikking dat perfect aansluit bij de Russische historische ervaring: als je een Rus een hand van vriendschap biedt, is hij een vriend voor het leven; als je hem uitdaagt tot een gevecht, zal hij harder terugslaan dan jij hem hebt geslagen.

De Europese Democratie in de Verdrukking: Hypocrisie en het Gebrek aan Strategische Autonomie

De Europese Unie bevindt zich in een existentiële crisis, niet zozeer door externe druk, maar door interne verrotting. Het oorspronkelijke doel van het Europese project – het wegnemen van barrières tussen volkeren en het bevorderen van economische, sociale en culturele samenwerking – is ondergesneeuwd geraakt onder een proces van militarisering en centralisatie. De bureaucratische instellingen in Brussel eisen steeds meer macht en autoriteit op, ten koste van de soevereiniteit van de lidstaten. Dit creëert een enorm democratisch tekort. Burgers voelen zich terecht machteloos, omdat ze het gevoel hebben dat niet-gekozen ambtenaren beslissingen nemen die haaks staan op hun belangen en waarden.

De hypocrisie van het westerse "mensenrechten"- en "democratie"-discours is inmiddels zo flagrant dat het elke geloofwaardigheid heeft verloren. Vrienden van het Westen kunnen zich veroorloven wat ze willen, terwijl tegenstanders bij de minste afwijking worden gedemoniseerd. Een treffend voorbeeld hiervan is de situatie in Hongarije. De opkomst van Péter Magyar wordt door sommige westerse analisten toegejuicht als een verfrissende verandering. In werkelijkheid is hij, zoals Proud scherp opmerkt, de "Zelenski van Hongarije". Hij zegt de dingen die Brussel wil horen: hij zal het anti-Russische beleid niet blokkeren en hij zal de militaire en financiële steun aan Oekraïne blijven steunen. Omdat hij de juiste geluiden produceert voor de Europese elite, wordt oogluikend voorbijgegaan aan het feit dat ook hij steeds repressievere maatregelen neemt binnen zijn eigen land, zoals het uitsluiten van politieke tegenstanders van verkiezingen, het sluiten van ecologische verenigingen en het aan banden leggen van de persvrijheid. Een slechte leider is blijkbaar acceptabel, zolang hij maar de juiste geopolitieke lijn volgt ten opzichte van Brussel. Dit is hetzelfde mechanisme dat ervoor zorgt dat de corruptie en de gedwongen rekrutering in Oekraïne worden genegeerd, zolang de leider maar glimlacht voor de camera's van de westerse pers.

Deze selectieve verontwaardiging ondermijnt het fundament van de Europese beschaving. In plaats van een brug te slaan tussen culturen, bouwt de EU muren. En hoewel landen zoals Spanje soms nog kritische geluiden laten horen over het onzinnige beleid, voelen de grote mogendheden (Frankrijk, Duitsland, het VK) zich te zeer gebonden aan hun eigen belangen en aan de druk van de Verenigde Staten om een onafhankelijke koers te varen. Ze durven Trump niet tegen de haren in te strijken, uit angst dat hij zich nog verder van Europa zal afkeren, en ze zijn te zeer

verweven met de defensie-industrie en de mediaconglomeraten die profijt hebben bij een voortzetting van de oorlog.

De Economische Realiteit en de Ontwakende Europese Bevolking

Onder de oppervlakte van de geopolitieke retoriek woedt een economische crisis die de levensstandaard van de gewone Europese burger systematisch uitholt. De sancties tegen Rusland hebben, in combinatie met de recente spanningen in het Midden-Oosten en de dreiging van een escalatie met Iran, een zware wissel getrokken op de Europese energievoorziening. Europa heeft de toegang tot goedkope Russische energie verloren en is nu gedwongen om dure vloeibaar aardgas (LNG) uit de Verenigde Staten te kopen. Dit heeft geleid tot de de-industrialisatie van het continent. Het Verenigd Koninkrijk heeft bijvoorbeeld de hoogste energiekosten in de G7, ondanks dat het een eilandnatie is met eigen energiebronnen.

Opvallend is dat de mainstreammedia er alles aan doet om het verband tussen deze economische neergang en het oorlogsbeleid te verhullen. Ze proberen de schuld van de huidige energiecrisis uitsluitend bij de spanningen met Iran te leggen, met de suggestie dat vrede in het Midden-Oosten de problemen zal oplossen. Dit is een gevaarlijke illusie. Zelfs als de spanningen met Iran zouden afnemen, blijft de structurele schade van het verlies van de Russische energiemarkt bestaan. De Europese economie kan niet concurreren met hoge energieprijzen, en dit vertaalt zich direct in een kosten van levensonderhoud-crisis, inflatie en bezuinigingen op publieke diensten.

Desondanks is er een groeiend onbehagen onder de bevolking. Hoewel de meerderheid van de mensen (ongeveer twee derde) nog steeds zijn nieuws haalt uit traditionele televisie-uitzendingen, die overwegend pro-oorlog zijn, begint de ontevredenheid te borrelen. Dit is zichtbaar in de verschuivende stemvoorkeuren richting alternatieve partijen, zoals de AfD in Duitsland, het Rassemblement National in Frankrijk en Reform UK in het Verenigd Koninkrijk. De gemiddelde burger maakt misschien nog niet de volledige intellectuele verbinding tussen de oorlog in Oekraïne en zijn lege koelkast of de wachtlijsten in de gezondheidszorg, maar het gevoel van onrecht en verwaarlozing is alomtegenwoordig. Mensen vragen zich af waarom er biljoenen euro's naar een oorlog worden gestuurd die niet te winnen is, terwijl de eigen infrastructuur verloedert. Dit onbehagen is een tikkende tijdbom voor de gevestigde politieke orde. Uiteindelijk zal de kiezer afrekenen op basis van zijn dagelijkse realiteit, en die realiteit wordt momenteel slechter gemaakt door een roekeloos buitenlands beleid.

Toekomstperspectief: De Middenverkiezingen en de Noodzaak van een Eigen Europese Stem

Kijkend naar de nabije toekomst, zijn er enkele cruciale ankerpunten die de koers van dit conflict kunnen bepalen. Een van de belangrijkste is de Amerikaanse politiek, en met name de invloed van de komende verkiezingen. Hoewel Donald Trump vaak beweert de oorlog snel te willen beëindigen, blijft de Amerikaanse overheid diep verwickeld in het conflict, onder andere door het leveren van essentiële inlichtingen die Oekraïne in staat stellen om doelen diep in Rusland te raken. De druk op de Amerikaanse leiderschap zal echter toenemen naarmate de economische consequenties van het mondiale conflict zwaarder wegen. De dreiging van nieuwe, zware tarieven (zoals de voorgestelde 100 procent tarieven op bepaalde goederen) toont aan dat de Amerikaanse prioriteiten steeds meer verschuiven naar een protectionistisch "America First"-beleid, ongeacht wie er in het Witte Huis zit.

Voor Europa is dit het moment van de waarheid. De grote vraag is niet hoe Europa Rusland kan verslaan, maar hoe Europa zichzelf kan redden.

Het continent moet een eigen buitenlandse politieke identiteit ontwikkelen, een die losser staat van de strategische dwangbuis van Washington. Een dergelijke autonomie zou Europa in staat stellen om een meer genuanceerde positie in te nemen, niet alleen ten aanzien van Oekraïne, maar ook ten aanzien van andere mondiale conflicten, en om de dialoog te zoeken in plaats van de confrontatie. Helaas is er weinig reden om aan te nemen dat deze verschuiving vóór de volgende grote verkiezingscycli in Europa zal plaatsvinden. De oorlog in Oekraïne zal waarschijnlijk nog minstens een jaar voortduren, met alle verwoestende gevolgen van dien.

Toch is er een glimp van hoop, en die komt onverwacht uit de richting van Rusland zelf. Ondanks de jarenlange russofobie en de demonisering in de westerse media, blijft er in Rusland een oprechte fascinatie voor de Europese cultuur bestaan. Russen zijn geen monolithische, oorlogszuchtige massa; het is een divers volk dat, net als Europeanen, waarde hecht aan vriendschap, cultuur en uitwisseling. De historische ervaring van Rusland – met invasies van Mongolen, Zweden, Fransen en nazi's – heeft een diep geworteld gevoel voor rechtvaardigheid en wederkerigheid gecreëerd, maar ook een openheid voor vreedzame co-existentie. Zolang het Westen blijft vasthouden aan de rol van de eeuwige vijand, zal Rusland zich gedwongen zien om die rol te spelen. Maar als er een hand van vriendschap wordt uitgestoken, is de bereidheid om bruggen te bouwen aan de Russische kant absoluut aanwezig.

Slotbeschouwing

Het gesprek tussen Pascal Lottaz en Ian Proud is een verfrissende, zij het sombere, correctie op het dominante narratief. Het onthult een Westen dat verstrikt is in zijn eigen hypocriete retoriek, geleid door een bureaucratie die wars is van democratische verantwoording, en een bevolking die langzaam maar zeker de prijs betaalt voor de geopolitieke hoogmoed van haar leiders. De ineenstorting van het Oekraïne-verhaal is niet alleen een militair of economisch feit; het is een moreel failliet van de westerse leiderschapscultuur.

Voor ons, die de geschiedenis hebben zien evolueren en de waarde van vreedzame internationale betrekkingen hoog in het vaandel hebben staan, is de boodschap duidelijk: we moeten blijven pleiten voor nuance, voor diplomatie en voor het doorbreken van de propagandacyclus. De weg naar vrede begint met het erkennen van de realiteit, zoals die is, en niet zoals we die graag in onze kranten zouden lezen. Alleen door de moed te hebben om de ongemakkelijke waarheid onder ogen te zien, kunnen we de fundamenten leggen voor een toekomstig Europa dat weer verbonden is met zijn burens, in plaats van geïsoleerd in een zelfgekozen, militaristische waan.